

Økonomiforvaltningen

Akademisk Arkitektforening
lokalledelse København

Åbenrå 34, 1124 København

Akademisk Arkitektforenings lokalledelse Københavns høringssvar til Københavns Kommunes evt. ændring af rammerne i Kommuneplan 2019 vedrørende Bryggervangen

www.arkitektforeningen.dk

Muligheden for at komme med ideer og forslag til eventuelle ændringer af rammerne i Kommuneplan 2019 vedrørende Bryggervangen er relevant for Akademisk Arkitektforenings lokalledelse København, da vi arbejder for, at arkitektfaget udmøntes og udvikles efter faglige og etiske principper.

Generelle bemærkninger

Vi er generelt positivt indstillet over for muligheden for en udvikling af Bryggervangen og de ændringer som Københavns Kommune påtænker i forbindelse med ændringer af kommuneplanens rammer for Bryggervangen og Sejrøgade med et kommuneplantillæg. Udviklingen af Bryggervangen er særlig, idet den indgår som en del af klimakvarteret Skt. Kjelds Plads udviklet af SLA Landskabsarkitekter, Alectia og Jens Rørbech. Med en *“vision om at omdanne Skt. Kjelds Plads til Klimakvarterets grønne hjerte. Et fyrtårn for, hvordan vi skaber fremtidens klimatilpassede byrum”* er det væsentligt, at visionen ikke stopper her, men fortsættes i den videre udvikling af Bryggervangen.

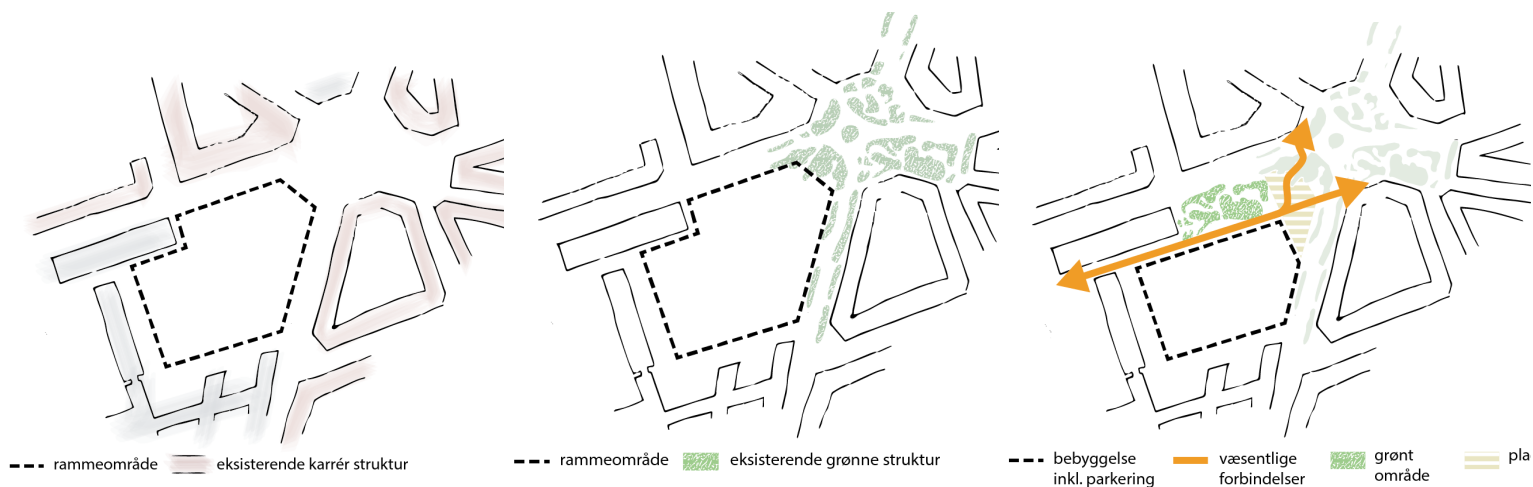
Følgende høringssvar baseres på vores faglige viden og erfaringer fra ‘The Copenhagen Lessons’ de afsluttende 10 principper, der peger frem mod en mere bæredygtig arkitektur, som opstod da København i juli 2023 dannede rammerne for den internationale organisation UIA’s World Congress of Architects. De 10 principper er fastlagt i samarbejde mellem UIA Verdenskongressen for Arkitekter 2023, Det Kongelige Akademi – Arkitektur, Design, Konservering samt Arkitektforeningen. Videnspartnere er Rambøll og Henning Larsen.

De 10 principper

1. Værdighed og deltagelse for alle mennesker er fundamental i arkitekturen. Der er ingen skønhed i eksklusion.
2. Mennesker i risiko for at blive ekskluderet eller left behind skal tilbydes bolig først, når vi bygger, planlægger og udvikler.
3. Eksisterende byggede strukturer skal altid bruges, før man bygger nyt.
4. Ingen byudvikling må udradere grønne områder.
5. Naturlige økosystemer og fødevarerproduktion skal prioriteres uafhængigt af byggeri.
6. Ingen jomfruelige ressourcer må bruges i byggeri, hvis genbrug er mulig.
7. Intet byggeaffald må produceres eller efterlades fra byggeprojekter.
8. Når man anskaffer materialer til byggeri skal lokale, genanvendelige materialer prioriteres øverst.
9. Alt, hvad vi bygger, skal optage mere CO₂, end det udleder.
10. Ved byudvikling, planlægning og konstruktion i det byggede miljø skal samtlige aktiviteter have en positiv virkning på økosystemer og forsyninger af rent drikkevand.

Indpasning i områdets kulturhistorie og bynatur

Matriklen er en gammel fabriksgrund og området karakteriseres i dag af store karreboliger, hvor enkelte bolig- og erhvervsbygninger bryder med helhedsindtrykket (se første diagram s. 3). Området er særlig kendetegnet ved karrernes afskårne hjørner og markante bygningsfronter i den sydlige del af Bryggervangen og Sejrgade samt den tydelige brug af enten dominerende horisontale eller vertikale facadeopdelinger. Senest har området fået status som klimakvarter Skt. Kjelds Plads med SLAs revitalisering af området i 2019. Disse træk er områdets særpræg og af væsentlig betydning for bydelens nære miljøer, som derfor bør fastholdes i en eventuel videre udvikling. Med udviklingen af Bryggervangen opstår en unik mulighed for at samtænke udviklingen af både landskab og byggeri med fokus på erfaringerne fra SLAs arbejde med Skt. Kjelds Plads, samt den nærliggende tagfarm Østergro og de lokale økosystemer.

Som vist på det sidste diagram foreslår vi, at forbindelsen mellem Lyngbyvej og op til Sankt Kjelds Pl. friholdes således, at den tætte grønne struktur i området fortsættes særligt med et større grønt område ved Sejrgade med mulighed for integration af bænke mm. til ophold. Endvidere foreslås et større åbent byrum i mødet mellem Sejrgade og Bryggervangen, for at skabe et større offentligt mødested som også vil kunne tilgodese muligheder for udendørs ophold for de kommende beboere og erhverv.

Byggeri i et klimakvarter

Bryggervangen, som tidligere nævnt, er en del af et klimakvarter, og nybyggeriet på grunden bør derfor afspejle dette. Punkt 9 fra 'Copenhagen Lessons', beskriver hvordan *"Alt, hvad vi bygger, skal optage mere CO₂, end det udleder"* Bryggervangen er en oplagt grund at teste denne målsætning, *hvor tæt på kan vi komme?* Reduction Roadmap 1.0 og Reduction Roadmap 2.0 med initiativtagerne EFFEKT, Cebra og Artelia er et godt sted at begynde, heri oversættes Paris-aftalens målsætninger vedrørende Den Planetære Grænse for Klimaforandringer til konkrete, årlige reduktionsmål for nyt dansk boligbyggeri og peger på, at nybyggeri skal udlede under 5,8 kg CO₂-ækv./m²/år i 2025 for at overholde Paris-aftalen.

I lokaledelsen København er vi bekendte med rammebeskrivelsernes begrænsede mulighed for at stille krav til ovenstående, da dette på nuværende tidspunkt foreskrives af bygningsreglementet men mener samtidig, at det er væsentligt i vores hørings svar, at beskrive de ideelle

rammer for udformningen af Bryggervangen, så udviklingen kan leve op til borgernes forventninger til et klimakvarter. Det er hertil selvsagt, at hvis der på grunden er nogle materialer, fundamenter mm. som kan genbruges, så bør dette altid prioriteres frem for at bygge nyt.

Grundlæggende principper om værdighed og inklusion bør præge udformningen af nye boliger, erhverv og det offentlige byrum. Universelt design bør integreres som et afgørende aspekt for at sikre, at boliger og det offentlige byrum er tilgængelige og funktionelle for alle. Dette vil skabe et inkluderende miljø, der fremmer ligeværdig, adgang og deltagelse for alle borgere.

Der opfordres til, at der på matriklen arbejdes med enten blandede ejerformer, boliger til dem i risiko for eksklusion fra området eller krav til boliger i varierende størrelser for at sikre diversitet blandt beboerne. De arkitektoniske detaljer som dette vil medføre, hvis der er fokus på universel design, vil gå i fin dialog med områdets klimatilpasningsprojekt, som fremmer bynaturen i hovedstaden. I hovedstaden skal der være plads til os alle.

Afsluttende bemærkninger

Akademisk Arkitektforenings lokalledelse København deltager gerne i dialog om planmæssige forhold vedrørende ovenstående, såfremt Københavns Kommune i det videre arbejde med kommuneplantillægget ønsker at inddrage vores høringssvar.

Akademisk Arkitektforenings lokalledelse kan i den forbindelse kontaktes på e-mail til koebenhavn@arkitektforeningen.dk.

Venlig hilsen
Akademisk Arkitektforenings
lokalledelse København